

- 4 (**brać, kupować**) [«coś»] **na rachunek** • *finans.* otrzymywać kupiony towar lub usługę wraz z dowodem zakupu na piśmie: *Jak kupujesz benzynę, to na rachunek; dzięki temu będziemy mogli to zaliczyć do kosztów działalności firmy.* • *daw.* kupować na kredyt: *Panie Fanciszku, już więcej nie może pan u nas brać na rachunek, chyba że pan spłaci ten dług.*
- 5 (**brać, kupować**) **na «czyjś» rachunek** • kupować na czyjś koszt, za czyjeś pieniądze: *Te trzy komputery kupiliśmy na twój rachunek, bo ty będziesz z nich korzystał.*
- 6 **«coś» iść na «czyjś» rachunek** • coś obciąża kogoś jako sprawcę: *Ma kiepskich pracowników, ale i tak wszystkie błędy idą na jego rachunek.* • coś zostaje zaliczone jako czyjś wydatek: *Spowodowałeś wypadek i naprawa samochodu pójdzie na twój rachunek.* • coś zostaje wpłacone na czyjeś konto bankowe: *Nie musi pan brać gotówki, to może pójść na pana rachunek, ale proszę podać numer konta.*
- 7 (**dopisywać, doliczać**) [«coś»] **do rachunku** • *iron.* wystawiać rachunek na kwotę wyższą niż należna: *Sprytny kelner doliczył mi do rachunku dzisiejszą datę.* • *finans.* uwzględnić w rachunku dodatkową pozycję: *Proszę doliczyć do mojego rachunku zapłatę za obsługę konta oraz dzisiejsze wydatki. Zapomniałem dopisać do rachunku gazetę, bo nie zauważyłem, że pan ją wziął.*
- 8 (**kończyć, zamykać**) **rachunki** • *ekon.* dokonywać ostatecznego rozliczenia: *Na szczęście zdążyłem zamknąć z nim rachunki, zanim ostatecznie zbankrutował.*
- 9 **mieć na rachunku** • mieć na koncie: *Nie pamiętam, kiedy ostatni raz miałam aż tyle pieniędzy na rachunku.*
- 10 **mieć otwarty rachunek** • *ekon.* dysponować kontem bankowym: *Może pan korzystać z karty płatniczej, bo rachunek ma pan otwarty.*
- 11 **mieć rachunki w porządku** • *ekon.* mieć kompletną i uporządkowaną dokumentację handlową, finansową: *Trzy razy kontrolowano jego dokumenty, ale okazało się, że wszystkie rachunki ma w porządku.*
- 12 **mieć z «kims» rachunki** • mieć niezłatwione z kims sprawy; mieć zobowiązanie pieniężne: *Nie możesz tak nagle wyjechać, przecież masz rachunki z wierzycielami.* • *przest.* mieć do kogoś pretensje: *Myśli, że wszystko jest w porządku, ale ja mam z nim stare rachunki.*
- 13 **na rachunek «kogoś, czegoś»** • *ekon.* zobowiązując jakąś osobę a. organizację do zapłacenia za coś: *Nasza dzisiejsza kolacja pójdzie na rachunek firmy, jako spotkanie służbowe.*
- 14 **obciążać «czyjś» rachunek «czymś»** • *ekon.* obciążać kogoś odpowiedzialnością finansową: *Administracja bloku obciążyła rachunek rodziców za szkody spowodowane przez ich dzieci.* • przypisywać komuś winy kogoś innego: *Wszyscy kradli po trochu, a firma obciążyła tym rachunek magazyniera.*
- 15 **odrabiać rachunki** • *szkol.* odrabiać lekcje z arytmetyki: *Jeśli nie odrobisz rachunków, nie wypuszczę cię na podwórko.*
- 16 (**otwierać, zamykać**) «czyjś» **rachunek** • *finans.* tworzyć; likwidować czyjeś konto w banku: *Z powodu kłopotów finansowych musiał zamknąć swój rachunek w naszym banku.*
- 17 **otwierać rachunek [w banku]** • *finans.* zakładać konto w banku; dokonywać pierwszej wpłaty na konto bankowe: *Po raz pierwszy w życiu chciałabym jutro otworzyć rachunek w banku; czy dla bezpieczeństwa mógłbyś mi towarzyszyć?*
- 18 **placić rachunek za («jakieś» czyny, grzechy, zbrodnie)** • *książk.* ponosić karę za coś: *Przyjdzie czas, że i ty będziesz musiał zapłacić rachunek za swoje grzechy.*
- 19 **placić rachunki** • *ekon.* stale płacić należności według przedstawionych rachunków; wydawać na utrzymanie domu: *W połowie miesiąca płacę rachunki za światło, gaz i telefon. Trzeba płacić wszystkie rachunki.*
- 20 (**płacić, regulować**) **rachunek** • uiszczać należność: *Zawołałem kelnera, żeby uregulować rachunek.*
- 21 (**pracować, działać, robić**) **na własny rachunek** • samodzielnie prowadzić własne przedsiębiorstwo; pracować w domu, być dla siebie pracodawcą: *Od kiedy zrezygnował z etatu, zaczął pracować na własny rachunek.*
- 22 **prosić [o] rachunek** • *ekon.* prosić o wydanie rachunku na piśmie: *Za te wszystkie towary prosiłbym rachunek.* • prosić o obliczenie należności (niekoniecznie na piśmie): *Po obiedzie poprosiliśmy kelnera o rachunek. Kelner, proszę rachunek!*
- 23 **prosty rachunek** • łatwe do policzenia, przewidzenia: *Rachunek jest prosty: pociąg odjeżdża za godzinę, możemy spokojnie zjeść śniadanie.*
- 24 **prowadzić («komuś», «czyjeś») rachunki** • *ekon.* wykonywać czynności księgowe związane z czyjąś działalnością finansową: *Rachunki prowadziła mu dobra księgowa. Sam prowadził sobie rachunki.*
- 25 **przedstawiać «komuś» rachunek** • *ekon.* podawać komuś spis należności do zapłacenia: *Teraz proponuję gościom dodatkowe porcje deseru, a wieczorem wystawię im za to rachunek; to nieuczciwe.*
- 26 **przychodzi rachunek** • *posp.* nadesłano rozliczenie należności na piśmie: *Wczoraj przyszedł rachunek za gaz.*
- 27 **rachunek ekonomiczny** • *ekon.* analiza wariantów działalności finansowej, *zawz.* planowanych: *Rachunek ekonomiczny wskazuje na brak opłacalności tego typu produkcji.*
- 28 **rachunek opiewa na («coś», «ileś»)** • *oficj.* należność do zapłacenia wynosi tyle a tyle: *Rachunek opiewa na sumę, której się nie spodziewałem, dlatego proszę o zweryfikowanie obliczeń.*
- 29 **rachunek pamięciowy** • liczenie bez użycia papieru, kalkulatora i innych narzędzi: *U kandydatów do naszej szkoły sprawdzamy także umiejętność rachunku pamięciowego.*
- 30 **rachunek się zgadza** • *posp.* obliczenia są prawidłowe: *Rachunek się zgadza, proszę pana; cena jest wyższa, bo doliczyliśmy koszty przesyłki.* • *posp.* potwierdziły się czyjeś przewidywania: *Nie zaprzeczysz, że rachunek się zgadza; skończyłeś studia i natychmiast dostałeś propozycję pracy.*
- 31 **rachunek wynosi «ileś»** • należność do zapłacenia wynosi tyle a tyle: *Ciekawe, ile wyniesie rachunek za tak wystawną kolację.*
- 32 **rachunek za «coś»** • *ekon.* wykaz należności za towary a usługi: *Przyszedł rachunek za światło.* • *żart.* podsumowanie jakiegoś etapu czyjegoś życia: *Wystawię ci rachunek za wikt i opierunek.*
- 33 **regulować rachunki** • *oficj.* płacić należności zgodnie z rachunkami: *Te pieniądze pozwolą mi uregulować zaległe rachunki.*
- 34 (**robić «coś»**) **na «czyjś» rachunek** • pracować dla kogoś: *Różne rzeczy robię na rachunek firmy, rozliczam się z szefem, a nie bezpośrednio z klientami.* • robić coś, co będzie przypisane komuś innemu: *Dotąd pisałem felietony na jego rachunek, ale teraz będę podpisywał się swoim nazwiskiem.*
- 35 (**robić «coś»**) **na rachunek «czegoś»** • wykonywać część jakiejś całości z wyprzedzeniem: *Na rachunek miesięcnej produkcji już dzisiaj wysłałam trzy bluzki.*
- 36 **robić rachunki** • *posp.* dokonywać obliczeń: *Zrobiłem rachunki, z których wynika, że jesteś mi winien trzy tysiące.* • *ucz.* odrabiać lekcje z matematyki: *Kolega pomógł mi zrobić rachunki.*
- 37 **stony rachunek** • *posp.* bardzo duża suma do zapłacenia: *Nie sądziłem, że zapłacę tak stony rachunek za zwykły przegląd techniczny auta.* • *posp.* kara niewspółmiernie wysoka w stosunku do przewinienia: *Ukradł tylko kawałek chleba, a zapłacił za to stony rachunek; skazano go na galery.*
- 38 **tracić rachunek** • mylić się w liczbach, nie móc się doliczyć, tracić orientację: *Jeśli chodzi o jego spóźnienia, to już dawno straciłam rachunek.*
- 39 **uznawać rachunek** • *finans.* wyrażać zgodę na zapłacenie należności: *Obawiam się, że szef nie uzna tego rachunku, bo wykonawca doliczył sobie za czynności, które nie były uzgadniane.*
- 40 **wchodzić «komuś» na rachunek** • *dzien.* blokować dłużnikowi konto bankowe: *Lada dzień wierzyciele wejdą mi na rachunek.*
- 41 **wciągać do rachunku** • *przest.* brać pod uwagę, uwzględniać, zaliczać: *Pana trzecie spóźnienie wciągnę do rachunku, a pod koniec semestru zastanowię się, czy panu zaliczyć.* • *posp.* dopisywać do rachunku jako nową pozycję: *Niech pan gwoździe też wciągnie do rachunku, bo jednak je wezmę.*
- 42 **wpisywać na rachunek** • *posp.* dopisywać do rachunku jako nową pozycję: *Tę kwotę omyłkowo wpisano na pański rachunek.*
- 43 **wpłacać na rachunek** • *finans.* wpłacać na konto bankowe: *Wiele osób wpłaca datki na rachunek naszej fundacji.*
- 44 (**wypisywać, wystawiać**) **rachunek** • *posp.* sporządzać dowód należności, zapłaty: *Na kogo mam wystawić rachunek?*
- 45 (**wyrównywać, załatwiać**) **z «kims» rachunki** • rozliczać się: *Mam nadzieję, że jeszcze w tym roku załatwimy rachunki.* • karać kogoś według własnego poczucia sprawiedliwości: *Dokuczał mi, więc musiałem dać mu w pysk; i tak wyrównałem z nim rachunki.*